

Євген М. Строков*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

У сучасних макроекономічних умовах, що характеризуються високим рівнем турбулентності, геополітичними шоками та наслідками повномасштабної війни, страховий сектор виступає системоутворюючим елементом фінансової архітектури держави. Він гарантує надійний захист майнових інтересів інституційних та індивідуальних економічних агентів від руйнівних наслідків настання ризикових подій, тим самим забезпечуючи стабільність, безперервність та збалансованість відтворювальних процесів економіки загалом. В умовах інституційного очищення ринку, трансформації споживчого попиту та посилення пруденційного нагляду з боку Національного банку України імперативного значення набуває здатність страховиків генерувати достатній рівень капіталізації та підтримувати динамічну ліквідність. З огляду на те, що перманентна здатність страховика повною мірою виконувати взяті на себе зобов'язання під тиском негативних змін ринкової кон'юнктури є абсолютно критичним фактором його життєздатності, метою даного дослідження є: систематизація теоретико-методологічних засад концепту «фінансова стійкість страхової компанії»; подальшим концептуальним уточненням його економічної сутності; емпірична апробація комплексного інструментарію оцінювання фінансової надійності на прикладі ПАТ «СГ «ТАС»; ідентифікація ключових вразливостей фінансової моделі та розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо її оптимізації.

У статті структуровано систему ключових індикаторів оцінки стійкості, що включає коефіцієнти достатності страхових резервів та власного капіталу, поточної ліквідності, комбінований коефіцієнт та показники рентабельності. На основі проведеного ґрунтовного аналізу фінансової звітності ПАТ «СГ «ТАС» за 2024–2025 роки емпірично доведено, що компанія зберігає високий рівень платоспроможності та ліквідності, попри балансування основної (страхової) діяльності на межі збитковості. Встановлено, що фундаментальним драйвером загальної рентабельності бізнесу виступає ефективна інвестиційна діяльність, доходи від якої дозволяють повністю абсорбувати технічні збитки від страхових операцій. За результатами дослідження ідентифіковано ключові вразливості існуючої фінансової моделі та розроблено науково обґрунтовані рекомендації щодо її комплексної оптимізації. Запропоновані матеріали становлять значний практичний та евристичний інтерес як для наукової спільноти, що досліджує парадигми антикризового управління на страховому ринку, так і для споживачів фінансових послуг у контексті підвищення загального рівня страхової культури та обґрунтованого вибору страховика.

Ключові слова: фінансова стійкість, страхові компанії, страхування, фактори, коефіцієнти, антикризове управління.

Табл. 2. Рис. 1. Літ. 15.

DOI: 10.32752/1993-6788-2026-1-298-493-502

* ORCID ID: 0000-0002-1857-1309

Ievgen Strokov

THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ASPECTS OF THE FINANCIAL STABILITY OF INSURANCE COMPANIES

Under current macroeconomic conditions, characterized by severe turbulence, geopolitical shocks, and the ramifications of a full-scale war, the insurance sector serves as a systemically important element of the state's financial architecture. It guarantees robust protection of the prop-

* National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute». Kharkiv, Ukraine.

erty interests of both institutional and individual economic agents against the devastating impacts of risk events, thereby ensuring the stability, continuity, and equilibrium of macroeconomic reproductive processes. Amid institutional market consolidation, shifts in consumer demand, and tightened prudential supervision by the National Bank of Ukraine, the capacity of insurers to generate adequate capitalization and sustain dynamic liquidity has become an absolute imperative. Given that an insurer's sustained capacity to fully meet its obligations under adverse market conditions is the critical determinant of its viability, this study aims to: systematize the theoretical and methodological foundations of the «financial stability of an insurance company» concept, conceptually refining its economic essence; empirically validate a comprehensive framework for assessing financial reliability using the case of PJSC «IG «TAS»; identify key vulnerabilities within its financial model; and develop scientifically substantiated recommendations for its optimization.

The paper structures a system of key resilience indicators, encompassing the adequacy ratios of insurance reserves and equity, current liquidity, the combined ratio, and profitability metrics. Based on a rigorous analysis of the financial statements of PJSC «IG «TAS» for 2024-2025, it is empirically demonstrated that the company maintains high solvency and liquidity levels, despite its core operational (insurance) activities hovering on the brink of unprofitability. It has been established that the fundamental driver of overall corporate profitability is highly effective investment activity, the returns from which completely absorb the technical losses generated by insurance operations. The research outcomes facilitate the identification of key vulnerabilities within the existing financial model and provide a basis for scientifically substantiated recommendations for its comprehensive optimization. The presented findings hold substantial practical and heuristic value both for the academic community investigating crisis management paradigms within the insurance market, and for consumers of financial services, contributing to the enhancement of general insurance literacy and informed insurer selection.

Keywords: financial stability, insurance companies, insurance, factors, ratios, crisis management.

Peer-reviewed, approved and placed: 15.04.2026

Постановка проблеми. Страхування є фундаментальним інститутом забезпечення стабільності соціально-економічного розвитку як на загальнонаціональному, так і на регіональному рівнях. З макроекономічної точки зору, ключова функція страхового сектору полягає у гарантуванні безперервності, сталості та збалансованості виробничих циклів, а також в оптимізації пропорцій суспільного відтворення.

За підсумками 2025 року вітчизняний страховий ринок продемонстрував суттєве зростання: загальний обсяг зібраних страхових премій збільшився на 36,16% (або на 19,2 млрд. грн.), досягнувши позначки у 72,3 млрд. грн. У структурі страхового портфеля абсолютною домінантою залишаються класи ризикового страхування, на які припало 66,3 млрд. грн. (91,7% від сукупного обсягу), тоді як частка страхування життя становила 6,0 млрд. грн. (8,3%).

Емпіричні дані свідчать, що така позитивна динаміка детермінована комплексом екзогенних факторів. По-перше, умови повномасштабної війни стимулювали домогосподарства та корпоративний сектор до кардинального перегляду парадигми ризик-менеджменту щодо захисту майнових активів та здоров'я, що каталізувало попит на послуги медичного та майнового страхування. По-друге, вагомим драйвером зростання стала корекція тарифної політики: інфляційні процеси та подорожчання вартості відновлювального ремонту (зокрема, автозапчастин) призвели до зростання вартості страхових полісів, що прямо пропорційно відобразилося на валових

обсягах премій. По-третє, відбулася системна консолідація та інституційне очищення ринку: внаслідок посилення пруденційного нагляду з боку Національного банку України кількість активних страховиків скоротилася до 57 установ, при цьому консолідовані активи системоутворюючих гравців, що залишилися, зросли майже на 30%.

З огляду на сформовану макрофінансову кон'юнктуру, імперативного значення набувають питання оптимізації корпоративного управління, забезпечення фінансової стійкості та стратегічного розвитку страхових інституцій. Плюралізм науково-практичних підходів до управління страховим бізнесом та визначення ролі фінансового капіталу згенерував значну методологічну варіативність, а подекуди й суперечливість, в оцінюванні фінансової надійності. Проте фундаментальна академічна думка відводить фінансам центральну, інтегруючу роль у всіх сферах функціонування компаній – від формулювання стратегічних векторів і цілепокладання до безпосереднього гарантування їхньої довгострокової фінансової стійкості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання гарантування фінансової стійкості страхових інституцій безперервно перебуває у фокусі наукового дискурсу як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників. Українська економічна думка здебільшого інтерпретує фінансову стійкість як фундаментальний базис операційної безперервності та спроможності повною мірою покривати взяті на себе страхові ризики. У дослідженнях Ю. П. Макаренка [1] дана дефініція розкривається як багатовимірна економічна категорія, архітектура якої формується під тиском комплексу ендогенних та екзогенних чинників. Солідарну наукову позицію поділяють М. С. Татар, О. В. Гребенікова та І. Г. Ковальчук [2], фокусуючи увагу на інструментах підтримки фінансової стабільності суб'єктів страхового ринку в епоху глобальних макроекономічних шоків. Своєю чергою, І. М. Цуркан та А. О. Остапенко [3] концептуалізують досліджувану категорію через сукупність забезпечувальних умов, виокремлюючи як пріоритетні нормативну адекватність страхових резервів, достатність власного капіталу та високий рівень ліквідності активів. Емпіричне тестування стійкості вітчизняних страховиків до сучасних екстремальних викликів репрезентовано у працях Н. Приказюк та Ю. Шуки [4], де доведено гостру необхідність калібрування наявних оціночних методик відповідно до умов високотурбулентного ринку. С. Король [5] наголошує, що оптимізація цього критерію є базовою детермінантою для втілення стратегічних сценаріїв розвитку компанії, де вирішальну роль відіграє синхронізація капіталізації та фінансових потоків. О.Д. Вовчак [6] лаконічно визначає її виключно як здатність виконувати страхові зобов'язання (включно з перестрахованням). В.Д. Базилевич [7] розширює цю тезу, наголошуючи на здатності виконувати зобов'язання саме за умови дії несприятливих чинників та зміни економічної кон'юнктури. Таке уточнення є концептуально важливим для побудови систем антикризового управління. Р.Я. Пруц [8] розглядає фінансову стійкість як економічну категорію, що відображає такий стан і розподіл фінансових ресурсів, який гарантує платоспроможність під негативним впливом параметрів зовнішнього середовища. Більш функціональну та діяльнісну позицію обіймає А.О. Бойко [9], трактуючи

стійкість як комплекс дій (організаційного, фінансового та інвестиційного характеру). Метою цих дій є перманентне балансування витрат, зобов'язань та ресурсів, що в результаті забезпечує ефективний розвиток компанії незважаючи на зовнішні та внутрішні макроекономічні шоки. Найбільш комплексно, що особливо релевантно для методології управління ризиками фінансових потоків у кризових умовах, до визначення підходить Н.В. Ткаченко [10]. Дослідниця трактує стійкість через стан організації вхідних та вихідних грошових потоків. Такий стан дозволяє не лише виконувати поточні й непередбачувані зобов'язання відносно всіх суб'єктів ринку, але й забезпечувати відновлення фінансових показників, адаптуватися до економічного середовища та генерувати динамічний розвиток через зростання прибутку й капіталу.

Попри значний масив фундаментальних напрацювань у сфері оцінки результативності та маржі платоспроможності страховиків в умовах кризових явищ, сучасна наука досі не виробила уніфікованого теоретичного консенсусу щодо організаційно-економічного механізму забезпечення їхньої фінансової стійкості. Ця обставина актуалізує потребу в подальших наукових дослідженнях, спрямованих на конструювання цілісної, адаптивної парадигми фінансового управління страховими організаціями.

Мета статті полягає у систематизації теоретико-методологічних основ поняття «фінансова стійкість страхової компанії» та уточненні його сутності; проведенні практичної оцінки фінансової стійкості на прикладі АТ «СГ «ТАС»; виявленні існуючих проблемних зон та розробці обґрунтованих рекомендацій щодо покращення фінансового стану установи.

Основні результати дослідження. Проблематика забезпечення фінансової стійкості страхових компаній має фундаментальне значення як для сталого розвитку власне страхового бізнесу, так і для макроекономічної стабільності держави. Сучасна страхова галузь генерує суттєвий внесок в економічне зростання, виступаючи стратегічним вектором соціально-економічної політики. З огляду на це, критичним критерієм ефективності страхової діяльності є не просто поточна спроможність інституції розраховуватися за зобов'язаннями, а її здатність безперебійно виконувати їх в умовах макроекономічної турбулентності та розгортання несприятливих сценаріїв.

Фінансову стійкість страхових компаній доцільно трактувати як такий стан їхніх фінансових ресурсів, що гарантує підтримку платоспроможності, сталий розвиток та безперервне виконання базової функції – забезпечення страхового захисту в умовах реалізації ризиків.

Факторами фінансової стійкості виступають економічні явища та процеси, що здійснюють прямий чи опосередкований вплив на фінансовий стан страховика (Рис. 1).

Страховий портфель є вартісною оцінкою ризиків, прийнятих на страхування за діючими та поновленими договорами, і відповідних їм страхових премій; він уособлює оптимальний баланс між прийнятими ризиками та доходами страховика, формуючи базис його фінансової надійності. Відтак, забезпечення його збалансованості є імперативним фактором стійкості.

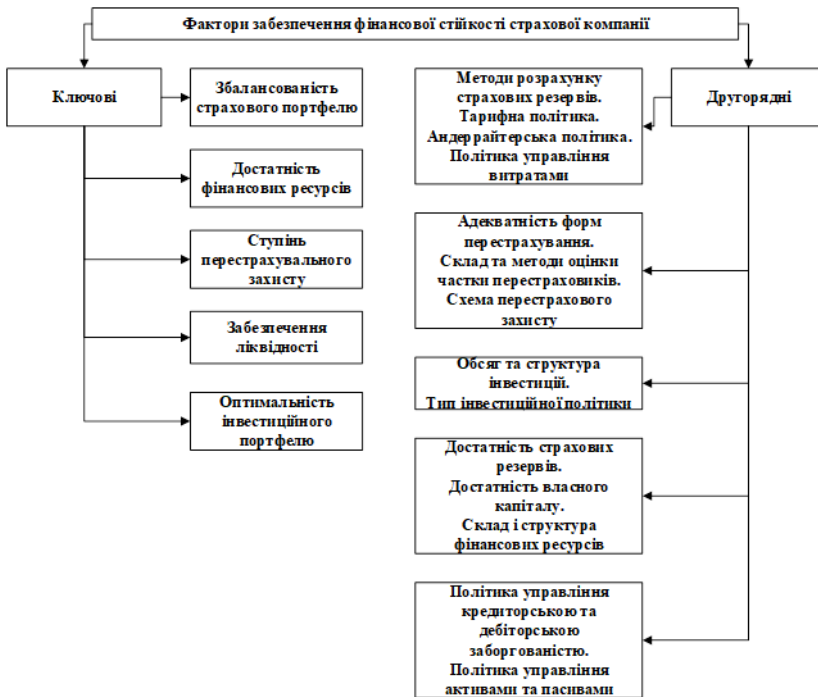

Рис. 1. Фактори забезпечення фінансової стійкості страхової компанії, власна розробка автора

Рівень перестраховального захисту безпосередньо сприяє збалансованості страхового портфелю та підвищенню рентабельності операцій через механізми розподілу та гомогенізації ризиків, тому цей критерій також належить до факторів першого порядку.

Щодо ролі інвестиційного портфелю варто зазначити, що інвестиційна діяльність страховика має похідний характер від страхової. Специфіка руху фінансових потоків у страхуванні формує часовий лаг, під час якого в розпорядженні компанії акумулюються тимчасово вільні кошти, що підлягають інвестуванню з метою генерації додаткового доходу. Оскільки ціноутворення на страхові послуги часто не передбачає високої маржинальності, саме потенціал інвестиційної діяльності забезпечує необхідний рівень загальної рентабельності установи.

Достатність фінансових ресурсів визначається як адекватність їхнього обсягу та структури стратегічним завданням розвитку компанії. Основними джерелами тут виступають страхові резерви та власний капітал. Страхові резерви, маючи статус залучених коштів, виконують функцію відкладених виплат. Їхня величина має бути абсолютно достатньою для покриття майбутніх зобов'язань. Проте, зважаючи на ймовірнісний характер актуарних розрахунків, резерви можуть виявитися дефіцитними під впливом зовнішніх шоків, що змушує страховика диверсифікувати операційну діяльність.

Таблиця 1. Система показників оцінювання фінансової стійкості страхової компанії, власна розробка автора

Показник	Формула розрахунку	Розшифровка позначень	Допустимі значення	Характеристика
Коефіцієнт достатності страхових резервів (на основі страхових виплат)	$K_{\text{доп.лік}} = \frac{C_p}{\text{Світ}_{\text{н.літто}}}$	Ср – обсяг страхових резервів, нетто; Світ.нетто – середній обсяг страхових виплат, нетто за 3 попередні роки.	Не менше 1,0	Коефіцієнти відображають ступінь адекватності страхових резервів ризикам, прийнятним на страхування. Перший показник визначає нижню межу обсягу страхових резервів. Другий фактично характеризує верхню межу.
Коефіцієнт достатності страхових резервів (на основі страхових премій)	$K_{\text{доп.лік}} = \frac{C_p}{\text{Світ}_{\text{н.літто}}}$	Світ.нетто – середній обсяг отриманих страхових внесків (премій), нетто за 3 попередні роки.	Не більше 1,0	Встановлює достатність власного капіталу стосовно обсягу прийнятних страховою організацією на себе ризиків, відображених у страхових резервах.
Коефіцієнт достатності власного капіталу	$K_{\text{доп.лік}} = \frac{ВК}{C_p}$	ВК – власний капітал страхової компанії; Ср – обсяг страхових резервів.	Не менше 0,3	Характеризує загальну забезпеченість страхової організації власними оборотними коштами для ведення фінансово-господарської діяльності та своєчасного погашення строкових зобов'язань.
Коефіцієнт поточної ліквідності	$K_{\text{лік}} = \frac{\square K + \square \lambda_{\text{ср}} + \square \lambda_{\text{кр}}}{KЗ + C_p}$	ГК – грошові кошти; ДЗкр – короткострокова дебіторська заборгованість; ФВкр – поточні (короткострокові) фінансові інвестиції; КЗ – поточні (короткострокові) зобов'язання; Ср – обсяг страхових резервів.	Від 1,5 до 2,5	
Комбінований коефіцієнт (з урахуванням та без урахування перестраховування)	З урахуванням перестраховування: $K_{\text{комб}} = \frac{\text{Світ}_{\text{н.літто}} + \Delta \text{РПН}_{\text{н.літто}}}{\text{Світ}_{\text{н.літто}} + \Delta \text{РПН}_{\text{н.літто}} + \text{ВВС}} + \frac{\Delta \text{РЗ}_{\text{н.літто}} + \text{ВВС}}{\text{Світ}_{\text{н.літто}} + \Delta \text{РПН}_{\text{н.літто}}}$ Без урахування перестраховування: $K_{\text{комб}} = \frac{\text{Світ}_{\text{н.літто}} + \Delta \text{РПН}_{\text{н.літто}}}{\text{Світ}_{\text{н.літто}} + \Delta \text{РПН}_{\text{н.літто}} + \text{ВВС}} + \frac{\Delta \text{РЗ}_{\text{н.літто}} + \text{ВВС}}{\text{Світ}_{\text{н.літто}} + \Delta \text{РПН}_{\text{н.літто}}}$	Світ.нетто – сума страхових виплат, нетто; ΔРЗ.нетто – зміна резервів збитків з урахуванням перестраховування, нетто; ВВС – витрати на ведення справи; Світ.нетто – сума отриманих страхових внесків (премій), нетто; ΔРПН.нетто – зміна резерву незаробленої премії з урахуванням перестраховування, нетто; Світ.брутто – сума страхових виплат, бруто; ΔРЗ.брутто – зміна резервів збитків, бруто; Світ.брутто – сума отриманих страхових внесків, бруто; ΔРПН.брутто – зміна резерву незаробленої премії, бруто.	Не більше 1,0	Характеризує сукупну операційну ефективність страхової діяльності.

Своєю чергою, достатність власного капіталу (вільних активів, маржі платоспроможності) є гарантом життєздатності компанії та діє як стабілізаційний буфер для абсорбції непередбачуваних ризиків.

Фактор ліквідності передбачає динамічну фінансову рівновагу між активами та зобов'язаннями за сумами і строками (дюрацією), що за відповідного рівня платоспроможності забезпечує кредитну надійність страховика.

Таким чином, дестабілізація будь-якого із зазначених факторів може мати критичний вплив на фінансовий стан установи. У процесі прийняття управлінських рішень для превентивного захисту стійкості необхідно враховувати екзогенні фактори. Оскільки зовнішнє середовище є некерованим для окремої компанії, фокус управлінського впливу має зміщуватися на ендогенні (внутрішні) фактори. Цей вплив реалізується через систему показників шляхом безперервного моніторингу та прийняття оперативних рішень.

Змістовно фінансову стійкість можна ідентифікувати як результативне формування, алокацію та використання фінансових ресурсів, тому її кількісне оцінювання дозволяє верифікувати довгострокову платоспроможність страховика. На основі критичного аналізу існуючих методик нами систематизовано ключовий масив економічних індикаторів:

Інформаційною базою для розрахунків слугує офіційна фінансова звітність за досліджуваний період. Отримані результати є підґрунтям для факторного аналізу стійкості. Зазначимо, що моніторинг цих індикаторів доцільно здійснювати в динаміці для виявлення стратегічних трендів. Результати оцінювання формують базу для підготовки аналітичних висновків та прийняття релевантних управлінських рішень.

Проведемо емпіричне оцінювання за допомогою розрахунку вищезазначених показників фінансової стійкості за 2024–2025 рр. на матеріалах ПАТ «СГ «ТАС» (таблиця 2).

Таблиця 2. Аналіз показників фінансової стійкості ПАТ «СГ «ТАС», власна розробка автора

Показник	2024 рік	2025 рік	Абсолютні зміни
Коефіцієнт достатності страхових резервів (на основі страхових виплат)	0,613	0,761	+0,148
Коефіцієнт достатності страхових резервів (на основі страхових премій)	0,625	0,761	+0,136
Коефіцієнт достатності власного капіталу	0,373	0,349	-0,024
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,722	0,841	+0,119
Комбінований коефіцієнт (з урахуванням та без урахування перестраховання)	1,057	1,002	-0,055
Рентабельність страхової діяльності	-0,056	-0,002	+0,054
Рентабельність фінансово-господарської діяльності	0,036	0,094	+0,058

Як бачимо, попри незначне зниження коефіцієнта достатності власного капіталу (-0,024), компанія впевнено тримається вище нормативу -0,349 у

2025 році, що підтверджує її платоспроможність. Ліквідність компанії також демонструє позитивну динаміку, зрісши на 0,119 пунктів за рахунок стрімкого нарощення інвестиційних активів.

Страхова діяльність демонструє суттєве оздоровлення. Хоча у 2025 році страхова діяльність все ще перебуває на межі збитковості (комбінований коефіцієнт склав 1,002, це значний прогрес порівняно зі збитковим 2024 роком (105,7%).

Стратегія диверсифікації та інвестиційна політика повністю нівелюють технічні збитки від страхових операцій. Завдяки потужному інвестиційному доходу загальна рентабельність бізнесу зросла майже втричі – з 3,6% до 9,4%.

Фінансовий стан компанії можна класифікувати як стійкий з вираженою тенденцією до покращення якості страхового портфеля.

Висновки. Отже, на основі проведеного оцінювання фінансової стійкості ПАТ «Страхова група «ТАС», для покращення її фінансово-господарської діяльності та оптимізації управління ризиками фінансових потоків у кризових умовах можемо запропонувати такі заходи:

- капіталізувати отриманий чистий прибуток – відмовитись на деякий час від виплати дивідендів для нарощення обсягів власного капіталу та формування додаткових резервних фондів;
- оптимізувати андеррайтингову політику – переглянути тарифну сітку, провести жорстку селекцію ризиків з метою зниження комбінованого коефіцієнта та виходу на операційну беззбитковість страхових послуг;
- мінімізувати витрати на ведення справи та аквізиційні витрати шляхом повної цифровізації ключових бізнес-процесів;
- впровадити моделі Asset-Liability Management для суворого узгодження строків інвестиційних активів із графіком очікуваних страхових виплат, що ліквідує загрозу касових розривів;
- модернізувати систему перестраховального захисту – зробити акцент на непропорційне перестраховування для зниження волатильності фінансових результатів від базової діяльності.

Підсумовуючи, зазначимо, що фінансова стійкість є основою стабільного розвитку страхової компанії та зумовлюється ефективним використанням ресурсів, здатністю повністю виконувати свої зобов'язання, достатністю власних коштів, перспективністю отримання прибутку та ефективністю перестраховальної діяльності в умовах зміни економічної кон'юнктури та впливу несприятливих як внутрішніх, так і зовнішніх факторів.

1. Макаренко Ю. П. Теоретичні аспекти забезпечення фінансової стійкості страхової компанії. Бізнес Інформ. 2024. № 10. С. 394–404. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-10-394-404>

2. Татар М. С., Гребенікова О. В., Ковальчук І. Г. Забезпечення фінансової стійкості страхових компаній в умовах глобальних викликів. Бізнес Інформ. 2020. № 11. С. 371–378. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-371-378>

3. Цуркан І. М., Остапенко А. О. Фінансова стійкість страхової компанії та ключові умови її забезпечення. Ефективна економіка. 2020. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.4.55>

4. Приказюк Н., Шука Ю. Оцінка фінансової стійкості страхових компаній в Україні в умовах нових викликів. Економічний аналіз. 2023. Т. 33, № 2. С. 110–120. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.02.110>
5. Король С. Оптимізація фінансової стійкості страхових компаній як запорука сценаріїв їх розвитку. Економічний аналіз. 2021. Т. 31, № 1. С. 306–312. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2021.01.306>
6. Вовчак О. Д. Страхова справа : підручник. Київ : Знання, 2011. 391 с.
7. Базилевич В. Д. Страхування : підручник. Київ : Знання, 2008. 1019 с.
8. Пруц Р. Я. Визначення факторів фінансової стійкості страхової компанії. 69-та студентська науково-технічна конференція. Секція «Економіка і менеджмент» : зб. тез доп. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2011. С. 589–591.
9. Бойко А. О. Теоретичні основи та практичний досвід забезпечення фінансової стійкості страхової компанії. Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». 2010. № 7 (25), ч. 4. С. 36–50.
10. Ткаченко Н. В. Фінансова стійкість страхових компаній (методологія оцінки та механізми забезпечення) : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.08 / ДВНЗ «Укр. акад. банк. справи Нац. банку України». Суми, 2011. 33 с.
11. Ткаченко Н. В. Фінансова стійкість страхових компаній: теоретичні підходи. Фінанси України. 2009. № 6. С. 104–121.
12. Внукова Н. М. Адаптація нормативного регулювання ринку страхових послуг з урахуванням норм законодавства ЄС. Право та інновації. 2017. № 4 (20). С. 7–10.
13. Шірінян Л. В., Шірінян А. С. Вплив тарифу на фінансову стійкість страхових компаній. Фінанси України. № 6, 2004, с. 111–119.
14. Добош Н. Оцінка фінансової стійкості страховика. Формування ринкової економіки в Україні. 2009. № 19. С. 207–212.
15. Сисоєва Л. В. Аналіз фінансових ресурсів та достатності власного капіталу, як рівень фінансової надійності страховика. Економічний простір. 2010. № 43. С. 301–312.

1. Makarenko Yu. P. Teoretychni aspekty zabezpechennia finansovoi stiiikosti strakhovoi kompanii. Biznes Inform. 2024. № 10. S. 394–404.
2. Tatar M. S., Hrebenikova O. V., Kovalchuk I. H. Zabezpechennia finansovoi stiiikosti strakhovykh kompanii v umovakh hlobalnykh vyklykiv. Biznes Inform. 2020. № 11. S. 371–378. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-371-378>
3. Tsurkan I. M., Ostapenko A. O. Finansova stiiikist strakhovoi kompanii ta kluchovi umovy yii zabezpechennia. Efektyvna ekonomika. 2020. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.4.55>
4. Prykaziuk N., Shchuka Yu. Otsinka finansovoi stiiikosti strakhovykh kompanii v Ukraini v umovakh novykh vyklykiv. Ekonomichnyi analiz. 2023. Т. 33, № 2. S. 110–120. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.02.110>
5. Korol S. Optymizatsiia finansovoi stiiikosti strakhovykh kompanii yak zaporuka stsenariiv yikh rozvytku. Ekonomichnyi analiz. 2021. Т. 31, № 1. S. 306–312. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2021.01.306>
6. Vovchak O. D. Strakhova sprava : pidruchnyk. Kyiv : Znannia, 2011. 391 s.
7. Bazylevych V. D. Strakhuvannia : pidruchnyk. Kyiv : Znannia, 2008. 1019 s.
8. Pruts R. Ya. Vyznachennia faktoriv finansovoi stiiikosti strakhovoi kompanii. 69-ta studentska naukovo-tekhnichna konferentsiia. Sektsiia «Ekonomika i menedzhment» : zb. tez dop. Lviv : Vyd-vo Lviv. politekhniki, 2011. S. 589–591.
9. Boiko A. O. Teoretychni osnovy ta praktychnyi dosvid zabezpechennia finansovoi stiiikosti strakhovoi kompanii. Ekonomichni nauky. Seriiia «Oblik i finansy». 2010. № 7 (25), ch. 4. S. 36–50.
10. Tkachenko N. V. Finansova stiiikist strakhovykh kompanii (metodolohiia otsinky ta mekhanizmu zabezpechennia) : dys. ... d-ra ekon. nauk : 08.00.08 / DVNZ «Ukr. akad. bank. spravy Nats. banku Ukrainy». Sumy, 2011. 33 s.
11. Tkachenko N. V. Finansova stiiikist strakhovykh kompanii: teoretychni pidkhody. Finansy Ukrainy. 2009. № 6. S. 104–121.
12. Vnuкова N. M. Adaptatsiia normatyvnoho rehuliuвання rynku strakhovykh posluh z urakhuvanniam norm zakonodavstva YeS. Pravo ta innovatsii. 2017. № 4 (20). S. 7–10.

13. Shirinian L. V., Shirinian A. S. Vplyv taryfu na finansovu stiiikist strakhovykh kompanii. *Finansy Ukrainy*. № 6, 2004, s. 111–119.
14. Dobosh N. Otsinka finansovoi stiiikosti strakhovyka. *Formuvannia rynkovoï ekonomiky v Ukraini*. 2009. № 19. S. 207–212.
15. Sysoieva L. V. Analiz finansovykh resursiv ta dostatnosti vlasnoho kapitalu, yak riven finansovoi nadiinosti strakhovyka. *Ekonomichnyi prostir*. 2010. № 43. S. 301–312.